



# Leer studenten effectief pitchen

IN GESPREK MET NATHALIE MANGELAARS, PITCH QUEEN VAN NEDERLAND

**NATHALIE MANGELAARS** WORDT OOK WEL DÉ PITCH QUEEN VAN NEDERLAND GENOEMD. ZIJ KRIJGT ER ENERGIE VAN OM MENSEN BINNEN EEN KORTE TIJD TOT DE KERN VAN HUN BOODSCHAP TE LATEN KOMEN. PLATTE VERKOOPPRAATJES KOMEN ER BIJ HAAR NIET IN: 'EEN PITCH IS GEEN MONOLOOG, MAAR DE START VAN EEN DIALOOG.' INMIDDELS HEEFT ZIJ SAMEN MET HAAR TEAM RUIJ 20.000 MENSEN GETRAIND EN IS ZE REGELMATIG ALS PITCHEXPERT TE ZIEN IN DE MEDIA. OOK IS ZIJ DE DRIJVENDE KRACHT ACHTER HET NK PITCHEN: HÉT EVENT WAAR DEELNEMERS STRIJDEN OM DE TITEL 'BESTE PITCHER VAN NEDERLAND'.

**Waarom is pitchen juist nu voor elke student belangrijk? Hoe leren studenten dit zo effectief mogelijk aan? Wat is jouw rol als docent hierin? En hoe kunnen jij en jouw studenten hierbij tijd besparen? Wij gingen in gesprek met Nathalie Mangelaars, Pitch Queen van Nederland en auteur van de innovatieve, online module *Tutor | Pitchen voor het hoger onderwijs*.**

**Waarom is pitchen juist nu belangrijk?**

Je ziet in het bedrijfsleven dat steeds vaker aan medewerkers wordt gevraagd om een korte toelichting te geven in plaats van een lange presentatie. Ideeën moeten kort en krachtig worden gedeeld, waarna een waardevolle discussie volgt. Dus niet meer zenden, zenden, zenden en een monoloog, maar de start van een dialoog. Daarom is pitchen nu belangrijk. Je kijkt echt hoe je tot de kern kunt komen van wat je wilt zeggen en hoe de boodschap beter aankomt.

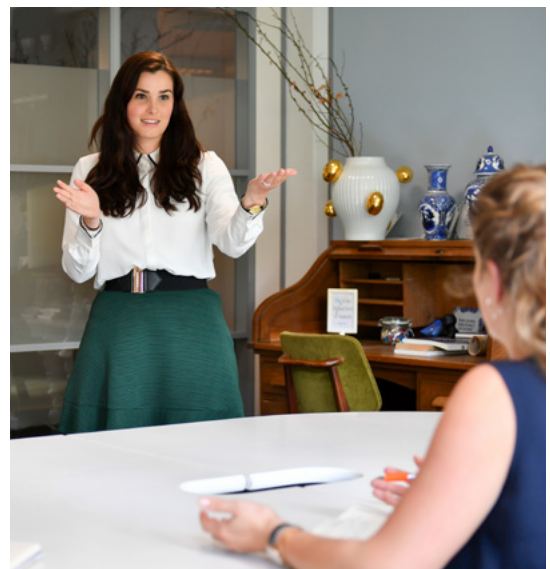
Daarnaast krijg ik zelf ook steeds meer opdrachten vanuit mbo's, hogescholen en universiteiten. Omdat zij ook zien dat pitchen niet alleen een skill is die na de studietijd van pas komt, maar juist ook al tijdens de studie belangrijk is wanneer studenten kort en krachtig iets moeten toelichten, bijvoorbeeld over zichzelf, een projectplan of bedrijfsidee. Daarbij wordt het steeds belangrijker om studenten niet 15 minuten te laten presenteren, maar hen juist kort te laten pitchen. Dan komen ze echt tot de kern van wat ze willen zeggen. Dat maakt pitchen nu heel relevant.

**Voor welke studenten is het belangrijk om pitchen aan te leren?**

Het is vooral belangrijk om te kijken welke typen pitches er zijn. Allereerst heb je een pitch over jezelf. 'Vertel eens wat over jezelf?' is een vraag die altijd terugkomt bij een sollicitatie. Het antwoord op die vraag is een pitch over jezelf. Dat maakt pitchen voor iedere student relevant, ook al tijdens de studie bij het vinden van een stageplek.

Daarnaast heb je de business pitch, waarbij je kort en krachtig bijvoorbeeld je idee, projectplan of marketingplan pitcht. Dit komt ook in veel studies of vakken terug waarbij je een ondernemende mentaliteit wilt stimuleren.

Wat ik wel merk, is dat het met name interessant is om het aan te bieden op het moment dat het heel relevant voor hen is. Bijvoorbeeld net voor de eerste keer dat ze stage gaan lopen. →







### Hoe leer je studenten soft skills online met online lesmateriaal?

Bij het pitchen zijn er dingen die studenten moeten weten, bijvoorbeeld over de inhoud of structuur van een pitch. Maar ze willen vaak ook leren hoe ze bijvoorbeeld met zelfvertrouwen kunnen presenteren of met zenuwen kunnen omgaan.

Er zijn drie elementen die bij pitchen heel erg belangrijk zijn: je wilt de juiste inhoud vertellen, in een pakkende structuur en op een authentieke manier die bij jou past.

Wat ik de afgelopen jaren heb gemerkt, mede door de coronapandemie, is dat je theorie goed online kunt uitleggen. Studenten kunnen deze theorie in de vorm van video's leren. Ze vinden het zelfs enorm prettig! De verschillende elementen van een pitch, het analyseren van een voorbeeld of de theorie achter het omgaan met zenuwen kunnen studenten goed leren in een online programma. Naast het uitleggen is het dan vooral belangrijk om het ook toe te passen. Je kunt wel weten hoe je omgaat met zenuwen, maar doe het dan maar eens! Dat zijn dan de dingen die je kunt leren als je bij elkaar in de klas bent.

Wanneer je studenten een pitch laat voorbereiden aan de hand van juiste online uitleg, kun je vervolgens in de les echt aan de slag en kom je veel verder.

Je rol als docent verandert daarbij van uitleggen naar coachen en inspireren. Studenten zullen echt nog zenuwen hebben als ze voor een grote groep gaan pitchen, en juist daar kun je als docent dan bij helpen. Dan heb je juist de tijd om te kijken wat er met de student zelf gebeurt. Daarbij krijg je ook meer verbinding tussen studenten, omdat ze vaker van elkaar zien dat de anderen het ook lastig vinden.

### Wat is jouw belangrijkste tip voor docenten die hun studenten willen leren pitchen?

Er wordt vaak gefocust op maniertjes: je praat te snel, je loopt te veel, je gebruikt je handen te weinig, ik hoor dat je zenuwachtig bent. Studenten gaan dan vooral daaraan denken tijdens de pitch. Terwijl je juist wilt dat ze zich comfortabel gaan voelen voor de groep en dat hun spanning afneemt.

Veel van die maniertjes zijn een uiting van zenuwen. Als docent of coach kun je studenten beter het vertrouwen geven dat ze het wel kunnen, en kijken naar wat de studenten nodig hebben om zich op hun gemak te voelen. In *Tutor | Pitchen voor het hoger onderwijs* zitten ook praktische oefeningen die je kunt gebruiken om studenten daarbij te begeleiden. Door te coachen op zelfvertrouwen zul je zien dat die maniertjes daarna steeds meer verdwijnen.

Een ander voordeel van Tutor hierbij is dat je meer tijd hebt om studenten te laten pitchen. Daar krijgen ze ook weer meer zelfvertrouwen van. Zeker in kleine groepjes kun je de studenten meerdere keren laten oefenen. Daarbij zien ze zelf ook de vooruitgang als ze hun pitch met eerdere pitches vergelijken. Je ziet dan dat ze zich echt sneller verbeteren.

“

***De truc is om studenten het vertrouwen te geven dat ze de inhoud van hun pitch wel kennen en dat ze daardoor meer in het moment kunnen zijn.***

”

### Wat is de structuur van een goede pitch?

Uit wetenschappelijk onderzoek weten we dat een aantal elementen heel belangrijk zijn voor een goede pitch. En dat er een bepaalde logische structuur in een pitch zit. Ik zeg weleens: 'Start je pitch met een dreun.' Dan bedoel ik dat je begint met iets waarmee je de aandacht trekt, bijvoorbeeld een vraag, een mooi verhaal of een feit dat niemand kent. Daarna vertel je iets over het probleem of de behoefte van het publiek. Waarom is dit nou zo belangrijk voor hen? Ze zullen het dan eerder erkennen of herkennen, waardoor ze je oplossing ook beter begrijpen. Dan pas vertel je wat je oplossing is en sluit je daarna af met je call-to-action, wat je wilt van je publiek.

Je ziet vaak bij studenten dat ze gelijk naar de oplossing gaan. Maar als je begint met het trekken van de aandacht en het probleem duidelijk en relevant maakt, en je linkt dat met jouw oplossing, dan klopt je verhaal.

### Hoe gaat een student uit de presentatie-modus naar de pitch-modus?

Wanneer studenten hun pitch goed hebben voorbereid, beginnen ze vaak het script af te draaien. Soms zelfs met een blaadje erbij. De truc is om studenten het vertrouwen te geven dat ze de inhoud van hun pitch wel kennen en dat ze daardoor meer in het moment kunnen zijn. Een tip daarbij is om gebruik te maken van kernwoorden in plaats van een hele pitch uit te schrijven.

Een andere tip die ik en andere presentatoren vaak zelf gebruiken, is dat je studenten de opening en het probleem van tevoren laat visualiseren. Gaat de pitch bijvoorbeeld over het verzuim van je personeel, dan visualiseer je dat mensen thuis zitten met een burn-out. Die plaatjes laat je de studenten onthouden. Zeker studenten die beelddenkers zijn, kunnen hun tekst op die manier beter onthouden.

“

***Als studenten steeds meer positieve ervaringen met pitchen krijgen, dan gaan ze er ook steeds positiever naar kijken.***

”

### Hoe kunnen studenten het beste met hun zenuwen omgaan?

Vaak denken we dat zenuwen er niet mogen zijn. Niemand mag zien dat je zenuwachtig bent. We zijn dan gewend om onze zenuwen te onderdrukken. Maar stel je het voor dat die zenuwen als een bal zijn die je onder water probeert te drukken. Het kost je al je energie om die bal onder water te houden. Op een gegeven →



---

moment stroomt de bak water over, of de bal springt uit het water. Dat is het moment dat studenten een black-out krijgen. Dan is de controle weg en nemen de zenuwen het over.

Maar als je nou accepteert dat de zenuwen er nu eenmaal zijn en je laat ze er gewoon zijn. Alsof je een bal hebt die op het water drijft. Dan helpen die zenuwen je uiteindelijk juist om beter te presteren. Door de zenuwen komen er namelijk twee hormonen vrij: cortisol, ons stresshormoon, en adrenaline. Adrenaline zorgt ervoor dat we erg gefocust zijn. Atleten op de Olympische Spelen weten ook dat ze zonder die adrenaline minder goed presteren. En dus accepteren zij die spanning. Dat is wat je studenten wilt meegeven: zenuwen mogen er zijn. Dat helpt veel meer dan dat je tegen studenten zegt dat het helemaal niet nodig is om zenuwachtig te zijn. Als het er mag zijn, dan zul je zien dat de zenuwen minder worden.

En heb er vooral zin in! Als studenten steeds meer positieve ervaringen met pitchen krijgen, dan gaan ze er ook steeds positiever naar kijken.

“

***Omdat pitchen een soft skill is die niet alle studenten even makkelijk vinden, zorgen de video's er ook voor dat het persoonlijk voelt. Alsof ik hen er persoonlijk doorheen help.***

”



### **Moet de student bij het pitchen online andere skills gebruiken dan bij het pitchen voor een live publiek?**

Zeker! Online valt er veel non-verbale communicatie weg. Die non-verbale communicatie heeft jouw publiek juist nodig om te kijken hoe ze de boodschap moeten interpreteren. Daarbij zien we ook pixels in plaats van de persoon zelf. Onze hersenen moeten daardoor harder werken om die informatie te verwerken. Daardoor zijn we ook meer vermoeid na online meetings.

Mijn tip daarbij is om het je publiek makkelijk te maken. Geef met je stem aan wat belangrijk is. Kijk daarbij in de camera, zodat je jouw publiek het gevoel geeft dat je hen aankijkt. Wat ik vaak zie, is dat mensen stiekem een Word-document open houden en dat dan oplezen. Dat ziet jouw publiek echt wel en je hoort het ook direct aan je stemgebruik.

Online kun je bij een PowerPointpresentatie ook meer slides gebruiken dan offline, omdat je op die manier ook beter de aandacht van het publiek kunt vasthouden en je beter kunt duiden wat nu echt belangrijk is. Daarbij geldt wel dat je niet te veel op de slides moet zetten. En zorg ervoor dat je de juiste presentatiemodus selecteert. Dus dat je zelf naast je presentatie staat en iets groter in beeld bent. Zo kun je alsnog zoveel mogelijk van jouw non-verbale communicatie doorgeven. Ook helpt het om ervoor te zorgen dat je jezelf niet op het scherm ziet, omdat je dan automatisch vaak naar jezelf kijkt.

### **Samen met Pearson ontwikkelde je de innovatieve, online module Tutor | Pitchen voor het hoger onderwijs. Waarom is dit product een meerwaarde voor het hoger onderwijs?**

Allereerst stelt dit de docent in staat om grote groepen studenten op een manier te laten pitchen waarvan we weten dat studenten deze ook heel prettig vinden. Dus dat ze zichzelf door middel van het online programma goed kunnen voorbereiden en je in de les kunt focussen op het pitchen zelf.

### **Waarom juist een digitaal leermiddel voor dit onderwerp?**

Juist omdat dit door studenten wordt gevraagd. Zij geven aan dat ze de uitleg liever via video's krijgen dan door een boek te lezen. Het zijn ook korte en krachtige video's die ze bijvoorbeeld in de trein of achter de computer kunnen kijken. Daarbij wordt de juiste kennis direct door een expert uitgelegd.



“

***Dit online programma maakt het voorbereiden van een les zoveel makkelijker. Het werkt echt tijdbesparend.***

”

Daarnaast hoor ik vaak terug van studenten dat ze op deze manier op hun eigen tempo hun pitch kunnen voorbereiden. Studenten die al iets verder zijn, doorlopen het online programma redelijk snel. Studenten die er moeite mee hebben, kunnen de video's juist meerdere keren bekijken terwijl ze het aan het toepassen zijn. Omdat pitchen een soft skill is die niet alle studenten even makkelijk vinden, zorgen de video's er ook voor dat het persoonlijk voelt. Alsof ik hen er persoonlijk doorheen help.

Daarnaast vinden studenten het ook erg fijn om belangrijke aandachtspunten met betrekking tot non-verbale communicatie te kunnen zien. Je kunt erover lezen, maar je begrijpt het beter als je ziet en hoort hoe je het kunt toepassen.

Tutor bevat natuurlijk nog veel meer dan video's, zoals inleidende theorie, oefeningen, toetsen en checklists.

Een ander belangrijk onderdeel is bijvoorbeeld de pitch toolkit. Deze helpt de studenten om de juiste elementen te bepalen en een goede structuur te maken.

#### **Wat zijn de voordelen van Tutor voor docenten?**

Hiermee hebben ze echt meer tijd om studenten vooruit te helpen in de les. En ze kunnen erop vertrouwen dat dit de meest actuele wetenschappelijke en onderbouwde kennis is, die wordt uitgelegd door een pitchtrainer met meer dan tien jaar ervaring.

Vaak zijn docenten ook veel tijd kwijt aan het zoeken van het juiste materiaal en de juiste video's om zelf een les over pitchen in elkaar te draaien. Dit online programma maakt het voorbereiden van een les zoveel makkelijker. Het werkt echt tijdbesparend.

#### **Welke reacties krijg je van studenten?**

We hebben een pilot gedraaid met meer dan 100 studenten. Zij gaven *Tutor | Pitchen voor het hoger onderwijs* gemiddeld een 8,1 en geen enkele onvoldoende. Zij waren echt super enthousiast! //

**Klik hier** voor meer informatie over *Tutor | Pitchen voor het hoger onderwijs* en vraag direct een toegangscode voor docenten aan!